

➤ Keurpredicaat

‘Happy athlete’ Atleet

Afgelopen januari kreeg tuigpaardhengst Atleet het keurschap toegekend vanwege zijn bijzondere prestaties in de fokkerij. Er zijn veel mensen betrokken geweest bij het succes van Atleet in de sport en de fokkerij en over één ding zijn zij het eens: zijn natuurlijke aanleg gecombineerd met een fantastische instelling maken deze hengst groots.

Tekst: KARIN KARLAS — Beeld: JACOB MELISSEN E.A.

Tijdens de Hengstenkeuring Tuigpaard op 4 januari in Ermelo was voor vele fokkers het langverwachte moment daar: Atleet mocht het keurschap in ontvangst nemen, in het bijzijn van zijn stralende fokker Ronnie Aalders en zijn eigenaren de gebroeders Van Manen. Johan Hamminga, toenmalig voorzitter van de hengstenkeuringscommissie, lichtte het treffend toe: “In de sport kennen we de term ‘happy athlete’, een paard dat de hoogst mogelijke prestatie levert onder de meest plezierige omstandigheden. Zo’n paard verdient een medaille. In de tuigpaardensport kennen we ook zo’n ‘happy athlete’. Atleet heeft bijzondere prestaties geleverd in de merrielijn en heeft twee goedgekeurde zonen geleverd. Mede daarom heeft het de hengstenkeuringscommissie behaagd de hengst het keurschap te verlenen.”

Kampioenenfokkerij

Zijn hoge fokwaarde heeft Atleet onder andere te danken aan sportpaarden als El Nino B, het kampioenspaard van Linda Boelens die onder andere Nederlands kampioen Ereklasse en damesklassekampioen van de regio Noord werd en Gerran PSH, die afgelopen jaar deel uitmaakte van het kampioenspan van Marcel Ritsma. In 2016 was Atleet-zoon Huzaar competitiewinnaar van de regio Noord met Klaas Buist en Atleet-dochters Fuwandra en Gorita waren regionaal kampioenen bij de fokmerries. Ook sportpaarden als Geroda, Grandioos, Grenadier en Giantha spreken tot de verbeelding. Uiteraard is de eind vorig jaar op tienjarige leeftijd overleden KWPN-hengst Eebert, die onder andere driemaal de Oregon Trofee, meerdere keren het kampioenschap dekhengsten en de Manno Trofee won, van

VERERVING ATLEET

Atleet heeft een fokwaarde aangespannen sport van 172 (80% btbh), een fokwaarde exterieur van 108 (86% btbh) en een fokwaarde beweging van 111 (86% btbh). Voor veel exterieurkenmerken scoort hij binnen het gemiddelde, maar hij fokt richting rechthoeksmoedel (95), lage schoften (108), de rug richting strak (87), lange kruizen (94) en steile achterbenen en koten (106 en 105). Het beenwerk is opvallend hard (90). Bij de bewegingskenmerken valt op dat de stap lang is (85), zijn nakomelingen veel houding (88), zweefmoment (89), actie in het voorbeen (89) en kracht in het achterbeen (89) hebben. Het verwantschapspercentage van Atleet bedraagt 12,3%.

Genetisch profiel

		*	*	*	Gemiddeld	*	*	*
Aangespannen sport	80%				172			
Exterieur	86%				108			
Beweging	86%				111			
Algemene indruk	86%				110			
Stokmaat	86%				96			

grote waarde geweest in de erfenis van Atleet. In 2018 werd Atleet-zoon Kapitaal goedgekeurd. Ook op het keuringsveld onderscheidt Atleet zich: zo was zijn dochter Gesiena, ook succesvol in de sport, drievoudig NMK-kampioene en was hij ook de vader van het nationale kampioensveulen van 2019, Oreda. Maar liefst 79% van de op de keuring aangeboden dochters van Atleet worden ster verklaard, bij de hengsten zit hij met 37% boven het gemiddelde van de populatie.

Springpaarden fokken

De wetenschap dat de geboorte van Atleet oorspronkelijk niet de bedoeling was, maakt het succes nog bijzonderder. Ronnie Aalders uit Roden, de fokker van Atleet, had namelijk aanvankelijk heel andere plannen met de merrie Sintia (ster van Waterman uit Kerna B stb van Farao, fokker K. Bosma uit Dwingeloo). Ronnie was verdienstelijk springruiter en wilde nadat hij gestopt was met rijden, de fokkerij in. “Ik heb best een aantal goede springpaarden gereden, dit was begin jaren '90, die een combinatie waren van een springpaard met van moederskant Gelders- of tuigpaardbloed erin. Mijn buurman handelde veel in tuigpaarden, en kwam met Sintia thuis van de Norgermarkt. Ik wilde haar meteen kopen. Hij had altijd schimmels en vossen, en dit was een mooie bruine, dus ik grapte tegen hem dat deze kleur niet bij hem paste. Toch wilde hij haar toen niet verkopen. Nadat de buurman was overleden, kon ik haar toch kopen. Sintia had een goed type, maar neigde wat naar een rijpaard en daarom heb ik er eerst een springhengst op gezet. Doordat kenners zeiden dat het een interessante tuigpaardmerrie was, die wat betreft bloedlijnen goed zou passen bij Patijn, heb ik haar vervolgens daarbij gedekt. Daar werd gelijk een mooi bruin hengstveulen uit geboren; Atleet. Voor zover ik dat met mijn lekenverstand kon zien, liet hij al snel zien dat hij wel wat had. Hij nam altijd gelijk een goede houding aan en had een goede manier van marcheren; vanuit het achterbeen, wat zakken in de achterhand en zich vóór oprichten. Toen kwam de herfst eraan, en moest ik keuzes maken. Daarom heb ik het veulen aan Harold Dekker verkocht, de

› De succesvolste nakomeling van Atleet is zonder twijfel de vorig jaar overleden KWPN-hengst Eebert, die ontzettend veel kampioenstitels won en daarnaast al vele keuringspaarden heeft gegeven.

merrie heb ik in dezelfde week eveneens verkocht en er daarna jaren niets meer van gehoord. Toen Atleet drie jaar later verrichtingskampioen werd, belden er veel mensen met de vraag of ik nog meer uit de merrie had, en waar ze was gebleven. Daardoor ontstond een spontane zoektocht naar de merrie, maar we konden haar niet vinden. Een paar jaar later kreeg ik een telefoontje uit Denemarken, van een mevrouw die haar onder het zadel reed. Ze wilde ermee gaan springen, maar daar was ze niet geschikt voor. Toen heb ik haar binnen een paar woorden teruggekocht en teruggehaald.”

Attent en alert karakter

Het enthousiasme voor de tuigpaardfokkerij was, samen met Atleet, geboren. “In overleg met Wim Cazemier heb ik haar toen bij Colonist gedaan, daar werd een hengst uit geboren. Er zijn veel factoren die het succes in de fokkerij kunnen belemmeren. Dat blijkt wel, want deze hengst is verongelukt. Ook daarna hebben we nog een paar keer pech gehad en Sintia is een paar keer gust gebleven. Daarna werd, ook van Colonist, Iowa geboren en daar hebben we mooi succes mee gehad. Hij werd aangewezen voor het verrichtingsonderzoek en Klaas Buist heeft hem een seizoen uitgebracht, daar hebben we erg van genoten. Van de tien keer die hij gestart is, heeft hij negen keer gewonnen en hij was kampioen van regio Noord. Vorig jaar heeft Sintia een merrieveulen van Colonist gebracht en dat lijkt weer heel goed. Haar houden we aan als toekomstige opvolger. De merrie geeft altijd veulens die achter sterk bewegen, maar mocht zelf wat meer front hebben.

Daarom hebben we ook steeds gekozen voor hengsten die meer front geven en hebben we weer voor Colonist gekozen, we hebben er zelfs een cyclus op gewacht omdat we wisten dat hij terug naar Nederland zou komen. Sintia is nu dragend van Cizandro.”

Atleet lijkt in zijn karakter erg op zijn moeder, vindt Ronnie. “Het karakter van respectvol behandeld willen worden, dat zie ik terug van de moeder. De merrie is inmiddels 21, maar als ik druk of haastig ben, dan kom ik wel zes keer door de box heen voordat ik haar aan het halster heb. Dat zal ze blijven doen zolang als ze leeft, ze is altijd alert en nog steeds heel attent. Als er een stukje plastic wegwaait of er valt wat om, dan reageert ze. Atleet is ook altijd helder, er ontgaat hem niets en als hij er moet zijn, dan is hij er. Maar wat getuigt van zijn karakter, is dat Wim ook eens een uitvaart heeft verzorgd met Atleet voor de boerenwagen. Als hij zich moet gedragen, dan doet hij dat. Met Iowa hebben we hetzelfde beleefd, Klaas Buist heeft met hem voor de boerenwagen zijn opa naar de begraafplaats gereden. Dat zijn de karakters die de merrie voortbrengt.”

Door de juiste man gekocht

Ronnie stelt zich bescheiden op ten aanzien van het succes van Atleet. “Ik heb geluk gehad dat Atleet door de juiste man is aangekocht. Hij heeft er goed op gepast al die tijd en klaargemaakt voor de hengstenkeuring, pas vlak voor de keuring heeft hij hem verkocht. Harold verdient alle lof en eer voor het succes van Atleet. Dat Atleet keur is geworden, vind ik echt een hele mooie bekroning. Ik denk ook dat hij dat verdiend heeft gezien zijn prestaties in de fokkerij en hij komt vooral ook veel terug in de moederlijn. Daar ben ik best trots op. Laatst gaf ik een presentatie tijdens een bijeenkomst, en toen ik me voorstelde, werd gelijk de naam van Atleet geroepen. Dat mensen hem aan mij linken, daar kan ik van genieten. We hebben nu een paar keer succes gehad, wat het enthousiasme om tuigpaarden te fokken blijft opwekken.”

Gelijk gek op Atleet

Harold Dekker was degene die vanaf het begin geloof had in Atleet. “Het eerste moment dat Atleet uit de stal kwam, was ik al verkocht. Hij had direct al zoveel beweging dat ik er gelijk gek op was. Die eerste indruk moet ik wel hebben, als ik drie keer om een

veulen heen moet lopen, dan is het niet goed. Hij was niet te groot en nog vrij jong, maar in zijn normale manier van lopen had hij al heel veel lossigheid en hij blufte nooit. Ik kocht hem wel met de hengstenkeuring in het achterhoofd, maar je weet nooit hoe ze uitgroeien. Een maand of drie, vier voor de keuring verkocht ik hem door aan Boelens. Hij bood zoveel geld dat hij mocht vertrekken. Boelens wilde er niet mee naar de hengstenkeuring, maar ik drong erop aan dat ik hem toch mocht klaarmaken, desnoods kosteloos en uiteindelijk is hij akkoord gegaan. Vanaf dag één leek hij in het werk heel goed, maar hij was wel heel jeugdig.” Atleet werd aangewezen, en de voorbereidingen op het verrichtingsonderzoek startten. “Peter Stevens heeft me daarmee goed geholpen. We hebben op een zandweg de kar erachter gezet en zijn zo weggereden. Hij liet direct al heel veel talent zien voor de kar. Ik weet nog goed dat Peters vader voor ons uit fietste en direct laaiend enthousiast was. Iedereen vroeg zich af wat ‘dat kleine beestje’ zou gaan doen tijdens het verrichtingsonderzoek en ik weet nog dat Jan van Manen tijdens een beoordeling zei dat hij enorm veel van Waterman weg had. Atleet heeft vanwege een blessure niet alle beoordelingen gelopen, maar tijdens het examen was hij er en werd hij verrichtingskampioen.” Atleet scoorde negens voor houding, gebruik voorbeen, looplust en algemeen beeld. Voor achterbeengebruik kreeg hij maar liefst een 9,5 en voor zweefmoment een 8,5.

Enorm veel expressie

“De kracht van Atleet is dat hij altijd vanuit het achterbeen vertrekt”, vertelt Harold. “Vanaf het eerste moment ging hij voor de kar zitten, en met de schoft omhoog. Het is eigenlijk maar een ‘beestje’, maar hij maakt zich groot en heeft enorm veel expressie: hij heeft zoveel adel en mooiheid over zich. Het is geen ‘ge-

maakt’ paard, wat hij laat zien heeft hij echt van zichzelf en dat moet een fokhengst ook hebben. Zijn vader Patijn en grootvader Waterman hadden dat ook, net als het vlugge en sensibele karakter. Ik zie die mooie koppies, het ras en het sterke achterbeengebruik terug in de nakomelingen van Atleet. Hij doet het ook goed in de moederlijn, er zijn ook dit jaar weer drie hengsten aangewezen uit een Atleet-moeder en dat bewijst dat hij zijn stempel drukt. Ik ben altijd gek van hem gebleven, dat komt deels doordat je hem zelf hebt gehad, dan blijft je voorkeur ernaar uitgaan. Als ik niet had aangedrongen, dan was Atleet nooit goedgekeurd. Daardoor ben ik er wel trots op dat hij zover is gekomen. Dat hij nu keur is geworden, bewijst wel dat ik het goed heb gehad.”

Het ‘bruintje’ van Boelens

Na het verrichtingsonderzoek kwam Atleet op stal bij Wim Cazemier, toen nog in Nuis. “Ik had Atleet van dichtbij meegemaakt tijdens de hengstenkeuring en het traject daaraan vooraf. Harold kwam toen geregeld met hem bij ons een rondje aan de hand oefenen”, vertelt hij. “Atleet deed altijd super zijn best. Wat altijd aan hem opviel was zijn geweldige achterbeengebruik. Tijdens de eerste bezichtiging was zijn presentatie nog niet overtuigend, maar in Den Bosch gingen alle registers open en tijdens de verrichting was hij vanaf de eerste beoordeling spraakmakend. Zelf was ik niet bij deze beoordeling aanwezig, maar ik sprak diezelfde middag Mark de Groot, die zei dat dat ‘bruintje’ van Boelens wel apart was. Direct na dit gesprek heb ik Boelens maar even gebeld, en die vond het wel mooi om te horen dat Atleet het goed deed. Tijdens dit gesprek hebben we direct besproken dat Atleet bij goedkeuring bij ons op stal zou komen, en ik heb toen de eventuele eerste koop bedongen.”

› Een van de veelwinnende nakomelingen van Atleet in de sport is El Nino B, die kampioen Ereklasse en damesklasse regio Noord wist te worden.

› Drievoudig NMK-kampioene Gesiena heeft haar vader Atleet veel positieve reclame opgeleverd.

Bijzonder jaar

Wim gaat verder: “Eebert was natuurlijk vanaf dag één het visitekaartje van Atleet, maar we mogen nakomelingen als Gerran, Gesiena en Fuwandra zeker niet vergeten. Ook heb ik hier in Spencerville een sportieve KWPN-NA gelicenseerde zoon van hem staan, Jaleet. Misschien is het mijn gevoel, maar ik vind dat Atleet ook een duidelijke stempel drukt aan de merriekant. Zijn kinderen vallen op door veel ras en hardheid. Ze bewegen vaak sterk vanuit het achterbeen en hebben veel houding. Bijzonder te vermelden is zijn vererving van goede hoeven.”

“Atleet is altijd erg werkwilleg en meewerkend geweest. Hij heeft tot ons vertrek naar Amerika in oktober 2016 altijd bij ons op stal gestaan”, vertelt Wim. “De eerste twee jaar heeft Henk Hammers het uitbrengen in de sport verzorgd, daarna heb ik samen met Sanne (Welling red.) veel succes met hem mogen beleven. 2016 was misschien wel zijn sterkste seizoen, en het was zeker een bijzonder jaar. In april liep Atleet voor de boerenwagen om een goede vriendin naar haar laatste rustplaats te brengen. Hij werd kampioen dames regio Noord met Sanne en kampioen Ereklasse met mij, en daarnaast liep hij op onze trouwdag voor de trouwkoets. Ik denk dat dit genoeg zegt over zijn karakter. Ik vind het prachtig dat hij alle jaren bij ons op stal heeft gestaan en dat de fokkers die hem gebruikt hebben, nu beloofd zijn met het keurpredicaat. Het zou mooi zijn als Atleet nu weer wat extra merries krijgt aangeboden.”

Altijd goede zin

En die wens van Wim lijkt uit te komen. Jan van Manen vertelt namens de gebroeders Van Manen: “Het keurschap is een waardering voor een hengst en dan kijken fokkers er toch weer meer naar. We merken wel dat hij dit jaar iets meer dekt.” Ook Jan had Atleet al vroeg in het vizier. “Wij zijn bij Atleet ingestapt, toen hij nog geen veulens had getoond. Een jaar eerder had ik hem een keer zien lopen tijdens het verrichtingsonderzoek en dacht: ik koop hem. Hij was zo apart, en dat was allemaal natuurlijke aanleg. Hij had heel veel macht en houding. Maar toen wilde Boelens

hem niet kwijt. Toen Wim in de loop van de zomer belde dat Boelens ging verkopen en vroeg of we dat samen konden doen, heb ik gezegd: direct doen. Het was toen al een mooie luxe hengst en hij leek een veredelaar te zijn. Patijn-bloed was toen nog niet zoveel voorhanden en hij paste dus goed op ons station. Hij heeft ook luxe, moderne paarden gebracht met mooie koppies en lange halzen en fokt zijn beweging goed door, maar hij heeft wel een grootramige merrie nodig”, weet Jan. “Zijn belangrijkste nakomeling was voor ons natuurlijk Eebert. De macht op concours en dat hij altijd goede zin had, de uitstraling, het vóór en achter van de grond lopen, dat komt echt van Atleet. Eebert kwam uit de eerste jaargang van Atleet. Ik heb Eebert en Atleet in dezelfde maand gekocht, ik denk dat Eebert toen een maand oud was. Als je zo’n veulen ziet en je kan zijn vader kopen, dan hoeft je niet lang na te denken. We hebben zowat tien jaar plezier van Eebert gehad, maar het einde was natuurlijk niet leuk.” Eebert overleed eind vorig jaar aan de gevolgen van koliek. “Op 27 december heb je die grote teleurstelling en een week later de huldiging voor het keurschap. Het leven gaat toch verder, achterom kijken helpt niet. En we waren echt heel blij dat Atleet keur werd”, besluit hij.

Sportmentaliteit

Sanne Welling bracht Atleet uit in 2014, 2015 en 2016 en was in die jaren kampioen damesnummer van de regio Noord. Sanne: “Het was een heel fijn paard in de training en ook een heel goed paard met

EIGEN PRESTATIES ATLEET

- › 2010 Winnaar Hengstencompetitie met Henk Hammers
- › 2011 Winnaar Oregon Trofee met Henk Hammers
- › 2014/2015/2016 Kampioen damesklasse regio Noord met Sanne Welling
- › 2016 Kampioen Ereklasse regio Noord met Wim Cazemier
- › 2017 Kampioen Ereklasse regio Zuid met Robbie van Dijk
- › 2017 Tuigpaard van het Jaar

heel veel uitstraling. Daarom was het een geweldige kans om hem te mogen rijden. Bij Wim zag ik veel van zijn nakomelingen en dan is het leuk om te zien hoe hij zijn stempel drukt. Atleet heeft een heel bewerkbaar en leuk karakter, het is een grappig paard in de omgang. Zeker voor een hengst is hij heel lief en ook heel rustig op stal, als er kinderen op het erf waren konden zij hem zo aaien. Hij heeft echt een sportmentaliteit, het is duidelijk een heel ander paard op concours dan gewoon thuis in de training. Als de vlechten erin komen en hij hoort de muziek, dan weet hij wel wat er moet gebeuren. Op concours gaan met een dekhengst geeft wel een bepaalde druk, maar het is een hele speciale en mooie tijd geweest dat ik hem mocht rijden. Kampioen worden is altijd leuk, maar ik heb ook mooie herinneringen aan het concours in Roden, ik denk in het laatste jaar dat ik hem reed. Het was niet zulk mooi weer, wat regenachtig en er stonden veel mensen met een paraplu. Daar was hij wat rillerig voor, maar toen liep hij zó ruig, dat was wel kicken. Een van de laatste keren dat ik hem reed was tijdens een show op de Tuigpaardendag, waarin Wim ook afscheid nam voor zijn vertrek naar Amerika. Door alle emotie die daar bij kwam kijken, is dat ook een hele mooie herinnering.”

De pot willen pakken

Voor Henk Hammers heeft Atleet veel betekend. “Ik kreeg hem te rijden in het eerste jaar dat ik voor mezelf begon, dat ging heel goed en dat gaf mij wel een goede opkikker natuurlijk.” Ook Henk heeft goede woorden over voor de kwaliteiten van Atleet. “Het was ook een echte atleet, een losse

gummibal die veel wilde, maar in het begin moeite had om dit in goede banen te leiden. Maar als er concours was, dan was hij er gewoon. ‘Als het feest begint, dan moet je dansen’, en zo was hij altijd. Zijn manier van willen showen is echt een kwaliteit van hem. Het erin willen klimmen, het atletisch zijn en het uit zichzelf kunnen en willen. Het karakter om een showpaard te wezen, dat heeft hij gewoon. Soms wilde hij teveel, maar dan moest je thuis aan de basis werken en dan was hij er op concours weer. Het is een lief en mooi paard, altijd met het koppie over de deur op stal. Rijpaardmensen die hier over de vloer kwamen, konden niet geloven dat het een tuigpaardhengst was. Ook zijn kinderen willen zich graag mooi maken en zich geven.” Natuurlijk is de Oregon Trofee, die het duo won in 2011, de beste herinnering voor Henk. “Ik kijk nog steeds weleens naar de video daarvan. Zo zie je het maar zelden: zó binnenkomen en er zó voor willen gaan. Alsof hij zegt: vandaag ga ik de pot pakken. En dat was toen ook zo. Hij was toen nog een tandje extra als anders. De voorbereiding was goed, hij was in goeden doen en toen kon het gebeuren. Die hengst deed het, we hebben het samen kunnen doen en dat was een machtig moment, waar ik nog steeds van kan genieten, al is het al een poosje geleden”, besluit Henk. ●

◀ Ook de jongste generatie Atleten doen het goed: zijn dochter Oreda werd in 2019 kampioen tijdens de Nationale Veulenkeuring.